

ZAŁĄCZNIKI DO PROJEKTU BUDOWLANEGO

EGZ. 3

NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO	Budowa budynku dziennego domu pomocy z instalacjami wewnętrznymi: wodociągową, kanalizacji sanitarnej, gazową, centralnego ogrzewania, wentylacji mechanicznej, klimatyzacji i elektroenergetyczną oraz zewnętrznymi: kanalizacji sanitarnej i elektroenergetyczną oraz budowa murów oporowych i bezodpływowego zbiornika podziemnego
ADRES INWESTYCJI	Husów, gm. Markowa cz. dz. nr ewid. 2041/3 obr. 0001 Husów, jedn. ewid.181005_2 Husów ID: 181005_2.0001.2041/3
INWESTOR	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży ul. Ks. Piotra Skargi 6 37-700 Przemyśl
JEDNOSTKA PROJEKTOWA	RID-kon Sp. z o.o. WSPARCIE INWESTYCJI adres biura: ul. Wodna 6 37-700 Przemyśl tel.: 602 148 918 , email: biuro@ridkon.pl , www.ridkon.pl
KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO KAT. IX	

SPIS TREŚCI DO ZAŁĄCZNIKÓW

STRONA TYTUŁOWA	str. 1
SPIS TREŚCI	str. 2
BIOZ	str. 3

INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

NAZWA OBIEKTU BUDOWLANEGO	Budowa budynku dziennego domu pomocy z instalacjami wewnętrznymi: wodociągową, kanalizacji sanitarnej, gazową, centralnego ogrzewania, wentylacji mechanicznej, klimatyzacji i elektroenergetyczną oraz zewnętrznymi: kanalizacji sanitarnej i elektroenergetyczną oraz budowa murów oporowych i bezodpływowego zbiornika podziemnego
ADRES INWESTYCJI	Husów, gm. Markowa cz. dz. nr ewid. 2041/3 obr. 0001 Husów, jedn. ewid.181005_2 Husów ID: 181005_2.0001.2041/3
JEDNOSTKA PROJEKTOWA	RID-kon Sp. z o.o. WSPARCIE INWESTYCJI adres biura: ul. Wodna 6 37-700 Przemyśl tel.: 602 148 918 , email: biuro@ridkon.pl , www.ridkon.pl

Zakres i kolejność realizacji poszczególnych robót.

- Przygotowanie placu budowy – organizacja placów manewrowo składowych,
- Doprowadzenie niezbędnych instalacji tymczasowych,
- Roboty przygotowawcze – wytyczenie budynku,
- Wykopy wykonywane mechanicznie i ręcznie pod fundamenty projektowanego budynku i sieci uzbrojenia działki,
- Wykonanie fundamentów budynku
- Wykonanie głównej konstrukcji budynku (elementy murowane i żelbetowe),
- Wykonanie więźby dachowej,
- Wykonanie elewacji,
- Roboty wykończeniowe (posadzkowe, tynkarskie okładzinowe, malarskie),
- Demontaż i uprzątnięcie placu budowy.

1. Wykaz istniejących obiektów.

Przedmiotowy teren w zasadniczej części stanowi obszar o regularnym kształcie. Działka nr 2041/3 zabudowana jest budynkiem mieszkalnym jednorodzinny, budynkiem kościoła i budynkami gospodarczymi – nie objętym postępowaniem. Budynki w miejscu nowego obiektu tj. budynek mieszkalny i dwa budynki gospodarcze podlegają rozbiórce na podstawie zgłoszenia. Na terenie części działki numer 2041/3 obręb 0001 znajduje się dziko rosnąca zieleń niska w postaci traw i krzewów.

Na terenie inwestycji występują następujące klasy gruntów: Bi, Br-PsIV, Br-PsV, Br-PsIVa, Br-PsIV, PsIV, PsV, PsIVa. Wnioskowany teren posiada dostęp do drogi gminnej znajdującej się na działce nr 2044 obr. 0001 Husów.

Na działce projektuje się dwukondygnacyjny budynek dziennego domu pomocy dla seniorów wraz z salą wielozadaniową, przekryty dachami dwuspadowymi o kącie nachylenia połaci 35°, wraz z instalacjami wewnętrznymi: wodociągową, kanalizacji sanitarnej, gazową, centralnego ogrzewania, wentylacji mechanicznej i elektroenergetyczną oraz zewnętrznymi: kanalizacji sanitarnej i elektroenergetyczną oraz budowa murów oporowych i bezodpływowego zbiornika podziemnego. Poza zabudowę kubaturową projektuje się powierzchnie utwardzone i biologicznie czynne.

2. Elementy mogące stwarzać zagrożenie.

Analiza minimalizacji oddziaływania inwestycji na środowisko lub jego elementy, ze wskazaniem na następujące zagadnienia:

- powierzchnia ziemi,
- zanieczyszczenie powietrza,
- oddziaływanie akustyczne,
- gospodarka odpadami,
- promieniowanie elektromagnetyczne,
- ochrona dóbr kulturowych,

- ochrona przyrody.

Podczas realizacji robót budowlanych mogą wystąpić następujące zagrożenia:

A.) Zagrożenia naturalne związane z wykonywaniem:

- a.) robót ziemnych i drogowych:
 - prowadzeniem robót w pobliżu instalacji i urządzeń podziemnych,
 - możliwością wpadnięcia do wykopu,
 - przysypanie,
- b.) robót na wysokości:
 - upadek z wysokości,
 - uderzenie spadającym przedmiotem osób pracujących na niższej kondygnacji,
- c.) robót ciesielskich:
 - upadek z wysokości,
 - uderzenie spadającymi przedmiotami,
 - stosowanie elektronarzędzi,
 - transport ręczny, przygnięcie,
- d.) robót murarskich i tynkarskich:
 - upadek z wysokości,
 - uderzenie spadającymi przedmiotami,
 - stosowanie elektronarzędzi,
 - transport ręczny, przygnięcie
- e.) robót zbrojarskich i betoniarskich :
 - zagrożenie związane z elementami ostrymi i wystającymi,
 - ciężar,
 - uderzenie, przygnięcie,
- f.) robót montażowych:
 - zagrożenia związane z przemieszczaniem się ludzi i sprzętu,
 - ciężar, śliskie powierzchnie,
 - stosowanie elektronarzędzi i urządzeń pomocniczych,
 - porażenie prądem elektrycznym,
- g.) robót spawalniczych:
 - promieniowanie optyczne,
 - zapalenie, poparzenie,
 - zagrożenie pożarem i/lub wybuchem,
 - porażenie prądem elektrycznym,
 - używanie elektronarzędzi,
- h.) robót dekarских i izolacyjnych:
 - upadek z wysokości,
 - poparzenie, pożar,
 - wybuch lub zatrucie przy stosowaniu benzenu lub innych rozpuszczalników
- i.) robót rozbiórkowych:
 - obalenie, przygnięcie,
 - ręczne prace transportowe,
- j.) robót budowlanych z użyciem materiałów wybuchowych,
- k.) robót prowadzonych w temperaturze poniżej – 10 °C,

- l.) robót prowadzonych w pobliżu przewodów linii elektroenergetycznych,
- m.) robót związanych z wykonywaniem przejść rurociągów pod przeszkodami metodami: tunelową, przecisku lub podobnymi,
- n.) robót prowadzonych w studniach, pod ziemią, w tunelach, wnętrzach urządzeń technicznych i w innych przestrzeniach zamkniętych,
- o.) robót montażowych i demontażowych rusztowań przy budynkach i obiektach wysokich i wysokościowych,
- p.) robót wykonywanych przy użyciu dźwigów.

B.) Zagrożenia związane z pracą i ruchem maszyn i urządzeń:

- od wirujących części maszyn i urządzeń,
- podczas przemieszczania maszyn, urządzeń i środków transportowych,
- przy wykonywaniu przeglądów i napraw maszyn i urządzeń,
- podczas spawania elektrycznego i gazowego, a w szczególności na wysokości,
- podczas prac i przeglądów urządzeń elektroenergetycznych,
- podczas użytkowania maszyn i urządzeń niesprawnych, nie posiadających wymaganego świadectwa dopuszczenia przez dozór techniczny.

C.) Zagrożenia związane z czynnikami psychofizycznymi pracowników:

- lekceważenie zagrożenia,
- niezastosowanie się do poleceń kierownika budowy lub mistrza budowy,
- zmęczenie, zdenerwowanie, stres,
- nagłe zachorowanie, niedyspozycja fizyczna,
- niedostateczna koncentracja uwagi na wykonywanej czynności,
- zbyt niska lub zbyt wysoka temperatura,
- zaskoczenie niespodziewanym zdarzeniem,
- nieprzestrzeganie obowiązujących instrukcji, zasad bhp i ppoż..

D.) Zagrożenie pożarem

Zagrożenie pożarowe może wystąpić:

- podczas eksploatacji maszyn i urządzeń do robót ziemnych, budowlanych i drogowych,
- w stacjach transformatorowo rozdzielczych i rozdzielniach elektrycznych,
- na stanowiskach pracy,
- w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- składowanie materiałów pożarowo niebezpiecznych,
- wykonywanie robót pożarowo niebezpiecznych.

Zagrożenie pożarowe mogą stanowić:

- zwarcia w instalacji elektrycznej,
- nieszczelność przewodów paliwowych i ciśnieniowych,
- zaprószenie ognia na skutek prowadzenia prac spawalniczych.

Ponadto zagrożenie pożarowe mogą stworzyć osoby postronne działaniem umyślnym.

E.) Sytuacje nadzwyczajne – klęska żywiołowa, katastrofa budowlana

Zgodnie z definicją ustawową pod terminem nadzwyczajne zagrożenie środowiska rozumie się „zagrożenie spowodowane gwałtownym zdarzeniem, nie będącym klęską żywiołową,

które może wywołać znaczne zniszczenie środowiska lub pogorszenie jego stanu, stwarzając jednocześnie niebezpieczeństwo dla ludzi i środowiska”

- zalanie, podtopienie,
- obalenie, zerwanie konstrukcji,
- osunięcie, erozja gruntu.

F.) Zagrożenia związane z sąsiedztwem obiektów niebezpiecznych

Analiza dokumentacji projektowej nie wskazuje na możliwość wystąpienia sytuacji powodujących nadzwyczajne zagrożenia jednakże biorąc pod uwagę zakresy planowanych prac oraz sposoby ich prowadzenia na stanowiskach pracy mogą wystąpić inne zagrożenia nieujęte w w/w punktach.

Pozostałe, nieprzewidziane wyżej zagrożenia mogące wystąpić podczas realizacji robót budowlano-montażowych wynikające z doboru technologii, zastosowanego sprzętu i narzędzi przez wykonawcę należy uwzględnić w planie BIOZ.

3. Prowadzenie instruktażu pracowników.

Instruktaż pracowników z zakresu bezpieczeństwa higieny pracy przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych powinien być przeprowadzony w oparciu o: Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. nr 180, poz. 1860).

Wykaz stanowisk pracy na, których występują szczególnie duże zagrożenia dla zdrowia oraz zagrożenia wypadkowe określa każdy pracodawca na podstawie Ustawy – Kodeks pracy.

Wykaz wymaganych szkoleń w zakresie bhp:

Kierownik budowy i Mistrz budowy

A.) Szkolenie wstępne

- Instruktaż ogólny,
- Szkolenie okresowe dla osób kierujących pracownikami.

Pracownicy zatrudnieni na robotniczych stanowiskach pracy

A.) Szkolenie wstępne

- Instruktaż ogólny
- Instruktaż stanowiskowy
- Szkolenie okresowe

Szkolenia w dziedzinie bhp należy przeprowadzać w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkoleń. Szkolenia wstępne ogólne (instruktaż ogólny) przechodzą wszyscy nowo zatrudniani pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy. Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie pracy, w układach zbiorowych i regulaminach pracy obowiązującymi u danego pracodawcy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy.

Szkolenie wstępne na stanowisku pracy (instruktaż stanowiskowy) powinien zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed tymi zagrożeniami oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy.

Szkolenie pracowników w zakresie instruktażu ogólnego i stanowiskowego przeprowadzić

mogą zarówno kierownik budowy jak i mistrz budowy pod warunkiem, że posiadają aktualne szkolenie okresowe w zakresie bhp dla osób kierujących pracownikami.

Instruktaż stanowiskowy na stanowisku pracy winien być zakończony egzaminem, przed komisją złożoną z kierownika budowy i mistrza budowy. Instruktaż stanowiskowy należy przeprowadzać przy zmianie stanowiska i/lub technologii prowadzonych robót.

Pracownicy przed przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku.

Fakt odbycia szkolenia wstępnego ogólnego i szkolenia stanowiskowego oraz zapoznania się z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie i odnotowany w aktach osobowych pracownika.

Szkolenia okresowe w zakresie bhp, powinny być przeprowadzone w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku pracy. Szkolenia okresowe dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, powinny być przeprowadzane w formie instruktażu nie rzadziej niż raz na 3 – lata, a na stanowiskach pracy, na których występują szczególne zagrożenia dla zdrowia oraz zagrożenia wypadkowe (praca w wykopach oraz praca na wysokości) – przed rozpoczęciem pracy na tych stanowiskach i nie rzadziej niż raz w roku.

Przeszkolenie w zakresie szkolenia okresowego bhp pracownicy zatrudnieni na robotniczych stanowiskach pracy powinni odbyć w specjalistycznych ośrodkach szkoleniowych.

Zalecane formy przeprowadzania szkoleń

Instruktaż, pokaz, ćwiczenia, wykład, pogadanka, kurs, seminarium – z wykorzystaniem foliogramów, filmów, przeźroczy, naturalnych pomocy, a to: maszyn i urządzeń, środków ochrony indywidualnej oraz drukowanych materiałów.

Zakres tematyczny instruktażu

Szczegółowy program szkolenia powinien uwzględniać tematykę (czynniki i zagrożenia) charakterystyczne dla rodzajów prac wykonywanych przez uczestników szkolenia.

Na placu budowy należy udostępnić pracownikom do stałego korzystania aktualne instrukcje bhp dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi i/lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
- postępowania na wypadek pożaru.

W/w instrukcje powinny określać czynności do wykonywania przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonania danej pracy, czynności do wykonania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia pracowników.

Uwaga:

Pracownicy nadzoru technicznego powinni posiadać uprawnienia do sprawowania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Pracownicy obsługujący maszyny i urządzenia, które wymagają specjalnych kwalifikacji powinni legitymować się świadectwem potwierdzającym posiadanie takich kwalifikacji. Powyższy wymóg nie dotyczy betoniarek z silnikiem elektrycznym jednofazowym oraz z silnikami trójfazowymi o mocy do 1 KW.

4. Środki techniczno – organizacyjne.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowy, stosownie do zakresu obowiązków.

W celu zapobiegania niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia lub w ich sąsiedztwie zaleca się podjęcie następujących środków organizacyjnych i technicznych:

- wykonawca przed przystąpieniem do wykonywania robót budowlanych winien opracować instrukcję bezpiecznego ich wykonywania i zaznajomić z nią pracowników,
- wykonawca powinien dysponować planem ewakuacji i architektonicznym obiektem, w tym rozmieszczenia punktów ewakuacyjnych takich jak węzły energetyczne, wodne, które mogą być udostępniane w chwili zagrożenia na żądanie kierującego akcją pomocową,
- należy zapewnić dojazd do obiektu dla jednostek ratowniczych,
- bezwzględnie stosować zgodnie z PN oznaczenia miejsc, stref niebezpiecznych,
- organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bhp, stosując wszystkie wymagania Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 06.02.2003 r. w sprawie bhp podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. nr 47 z 2003 r. poz. 401), oraz Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 26.09.1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. nr 169 z 2003 r. poz. 1650 z późn. zm.),
- tworzyć dobrą atmosferę wśród pracowników,
- do pracy dopuszczać tylko pracowników posiadających aktualne szkolenia bhp w tym stanowiskowe oraz aktualne badania lekarskie bez przeciwwskazań do wykonywania danej pracy,
- zapewnić oraz egzekwować używanie przez pracowników środków ochrony indywidualnej zgodnie z przeznaczeniem i spełniających wymagania dotyczące oceny zgodności,
- środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami,
- wyposażyć pracowników zatrudnionych na budowie w odzież roboczą oraz obuwie ochronne zgodnie z tabelą przydziału i spełniające wymagania właściwych norm,
- zapewnić sprawność środków ochrony zbiorowej, zabezpieczających przed wypadkiem,
- informować pracowników (obowiązek kierownika budowy) o sposobach posługiwania się tymi środkami,
- dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego,

- na terenie budowy należy rozmieścić znaki ewakuacyjne oraz sprzęt przeciwpożarowy,
- w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych i socjalnych powinna się znajdować kompletnie wyposażona apteczka pierwszej pomocy przedlekarskiej,
- wskazać osoby przeszkolone w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej,
- pracownicy winni informować osoby kierownictwa i dozoru o bezpośrednim zagrożeniu życia i zdrowia.
- dla wszystkich stanowisk pracy na budowie należy opracować ocenę ryzyka zawodowego i o ryzyku tym poinformować pracowników.
- należy przestrzegać przepisów regulujących zasady wykonywania ręcznych prac transportowych (Dz. U. z 2000 r. nr 26 poz. 313 z późn. zm.)

Na podstawie:

- oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu robót na danym stanowisku pracy,
- wykazu prac szczególnie niebezpiecznych,
- określenia podstawowych wymagań bhp i ppoż. przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych,
- wykazu prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby,
- wykazu prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej, kierownik budowy powinien podjąć stosowne środki profilaktyczne mające na celu:
 - zapewnienie organizacji pracy i stanowisk pracy w sposób zabezpieczający pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych,
 - zapewnić likwidację zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników głównie przez stosowanie technologii materiałów i substancji nie powodujących takich zagrożeń.

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia i życia pracowników osoba kierująca pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia.

W czasie realizacji przedmiotowej inwestycji zobowiązuje się wykonawcę do przestrzegania obowiązujących norm budowlanych, warunków technicznych wykonywania robót, warunków bhp oraz zasad ochrony pracy, ochrony ppoż. W stosunku do wszystkich przewidzianych projektem rozwiązań, jak też stosowania wyłącznie materiałów posiadających aktualne aprobaty techniczne, atesty oraz dopuszczenie do obrotu i stosowania w budownictwie.

Teren budowy lub robót powinien być w miarę potrzeby ogrodzony i/lub skutecznie zabezpieczony przed osobami postronnymi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić co najmniej 1,5 m. Granice terenu oznakować za pomocą tablic ostrzegawczych. W ogrodzeniu powinny być wykonane oddzielne bramy dla ruchu pieszego oraz pojazdów mechanicznych i mechanicznych maszyn budowlanych. Szerokość ciągu pieszego powinna wynosić min. 1,2 m, natomiast szerokość dróg należy dostosować do używanych środków transportowych. Drogi i ciągi pieszego powinny być utrzymywane we właściwym stanie technicznym, nie wolno na nich składować materiałów ani sprzętu. Drogi komunikacyjne dla taczek nie powinny mieć spadków większych niż 10 %. Przejścia o pochyleniu większym niż 15 % należy zaopatrzyć w listwy poprzecznie umocowane w odstępach nie mniejszych niż 40 cm oraz w balustrady jednostronne o wysokości 110 cm.

Strefa niebezpieczna, w której istnieje możliwość spadania przedmiotów powinna być wygradzona i oznakowana. Przejścia i przejazdy w strefie niebezpiecznej powinny być zabezpieczone deskami ochronnymi o wysokości nie mniejszej niż 2,4 m nad terenem w najniższym miejscu i być nachylone pod kątem 45° w kierunku źródła zagrożenia. Pokrycie daszków powinno być szczelne i odporne na przebicie przez spadające przedmioty.

Na placu budowy stosuje się rozdzielnice budowlane typu RB – przeznaczone do rozdziалу energii elektrycznej i zasilania urządzeń, elektronarzędzi i oświetlenia. Przy wyborze odpowiednio dobranej rozdzielniczy nie należy kierować się tylko napięciem i prądem znamionowym, liczbą gniazd wtykowych czy ceną, ale też bezpieczeństwem użytkownika. Muszą one być skutecznie zabezpieczone przed dostępem nieupoważnionych osób, wpływami atmosferycznymi oraz uszkodzeniami mechanicznymi. Wyznaczyć pracownika lub pracowników o odpowiednich kwalifikacjach odpowiedzialnych za eksploatację urządzeń elektroenergetycznych. Instalacje energii elektrycznej powinny być wykonane i użytkowane w sposób nie stwarzający zagrożenia pożarem lub wybuchem. Roboty związane z montażem i konserwacją instalacji i urządzeń elektrycznych mogą wykonywać tylko osoby posiadające uprawnienia SEP. Przewody elektryczne zasilające urządzenia mechaniczne powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi, a ich połączenia wykonane w sposób zapewniający bezpieczeństwo.

Stacjonarne urządzenia elektryczne należy okresowo kontrolować (min. 1 raz w miesiącu), a także kontrolować po dokonaniu napraw i remontów, po przemieszczeniu urządzenia lub przed uruchomieniem jeżeli były nie użytkowane co najmniej 1 miesiąc. Na terenie budowy powinny być urządzone i wydzielone pomieszczenia higienicznosanitarne i socjalne. W przypadku urządzenia pomieszczeń higienicznosanitarnych w kontenerach lub barakowozach ich wysokość nie może być niższa niż 2,2 m.

Na terenie budowy powinny być urządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami składowiska materiałów i wyrobów, wykonane w sposób uniemożliwiający zsunięcie lub spadnięcie wyrobu. Materiały drobnicowe mogą być ułożone w stosy nie przekraczające wysokości 2,0 m, natomiast materiały workowane do 10 warstw. Odległość stosów od stanowiska pracy nie może być mniejsza niż 5,0 m. Opieranie składowych materiałów o ogrodzenie lub ściany budynków jest nie dozwolone. Wchodzenie i schodzenie ze stosu jest dopuszczalne tylko przy użyciu drabiny.

Miejsca niebezpieczne przy wykopach należy ogrodzić i oznaczyć napisami ostrzegawczymi, a w porze nocnej i po zmroku zaopatrzyć w światła ostrzegawcze. Ściany wykopów należy zabezpieczyć przez wykonanie obudowy lub skarp o bezpiecznym kącie nachylenia.

Rusztowanie może być dopuszczone do użytkowania dopiero po przeprowadzeniu odbioru potwierdzonego wpisem do dziennika budowy i użytkowane zgodnie z przeznaczeniem. Montaż rusztowań może być prowadzony przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje. (Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 20 września 2001 r. - Dz. U. z 2001 r. nr 118 poz. 1263) Osoby te w trakcie montażu (demontażu) powinny stosować środki ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości.

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca pracownikami zobowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia zagrożenia. (Art. 210 ustawy z 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, tj. Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, ze zm.).

Wszelkie roboty budowlano-montażowe należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami, technologią robót oraz sztuką budowlaną i pod nadzorem z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Jeżeli na tym samym placu budowy jednocześnie działa dwóch lub więcej wykonawców, to należy ustanowić koordynatora ds. bhp. (Art. 208 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, tj. Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, ze zm.). Wyznaczenie koordynatora nie zwalnia poszczególnych pracodawców z obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy zatrudnionym przez nich pracownikom.

Plan BiOZ powinien zawierać:

- organizację zaplecza socjalno – sanitarnego dla pracowników wykonawcy,
- informacje o technologii i sposobie prowadzenia robót,
- informacje o wyposażeniu pracowników w środki ochrony indywidualnej,
- określenie zasad w przypadku wystąpienia zagrożenia,
- określenie środków technicznych i organizacyjnych dla zapewnienia sprawnej komunikacji i ewakuacji w razie pożaru, awarii, itp.

Część graficzna planu powinna przedstawiać zagospodarowanie terenu budowy z określeniem tras dojazdowych, informację o oznakowaniu i wydzieleniu placu budowy, określenie miejsc składowania, placów i dróg montażowych, dróg od wjazdu do wyjazdu z placu budowy, przejazdów pożarowych i innych istotnych elementów wynikających z warunków przekazania placu budowy. Część graficzna powinna być na bieżąco aktualizowana, stosownie do etapów wykonywanych robót i uzgodnień z Inwestorem.

Opracował: